YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
16 päivänä marraskuuta 2000 *

Asiassa C-37/99,

jonka Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaat) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa, jossa vastaajana on

Roelof Donkersteeg,

ennakkoratkaisun teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75), 1 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit J.-P. Puissochet ja F. Macken,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön eurooppa-oikeuden yksikön päällikkö M. A. Fierstra,

— Tanskan hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön osastopäällikkö J. Molde,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Assistant Treasury Solicitor J. E. Collins, jota avustaa barrister N. Green,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja H. van Lier, oikeudellisen yksikön virkamies C. van der Hauwaert ja oikeudellisessa yksikössä toimiva kansallinen virkamies M. Shotter,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Donkersteegin, edustajanaan asianajaja D. van Niel, Utrecht, Alankomaiden hallituksen, asiamiehenään M. A. Fierstra, Tanskan hallituksen, asiamiehenään J. Molde, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään J. E. Collins, ja komission, asiamiehinään H. van Lier ja C. van der Hauwaert, 9.3.2000 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.4.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Hoge Raad der Nederlanden on esittänyt 5.1.1999 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 10.2.1999, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla neljä ennakkoratkaisukysymystä teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75; jäljempänä direktiivi), 1 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty rikosasiassa, jossa vastaajana on Donkersteeg ja jossa Donkersteegia syytetään siitä, että hänen maatilallaan ei ollut jalkineiden desinfioimisvarusteita ja että hän ei ollut rokottanut maatilallaan olevia sikoja Aujeszkyn tautia vastaan.

Yhteisön lainsäädäntö

3 Direktiivin 1 artiklan 1 alakohdan mukaan "teknisellä eritelmällä" tarkoitetaan "asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista, kuten laadusta, suorituskyvystä, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan lukien tuotteita koskevat termistöä, tunnuksia, kokeita ja testausmenetelmiä, pakkaamista,

merkitsemistä tai selostetta koskevat vaatimukset sekä perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja maataloustuotteita — — koskevat tuotantotavat ja -menetelmät".

4 Direktiivin 1 artiklan 5 alakohdan mukaan "teknisellä määräyksellä" tarkoitetaan "teknistä eritelmää niihin liittyvine hallinnollisine määräyksineen, joiden noudattaminen on *lain nojalla* tai *käytännössä* pakollista saatettaessa tuote markkinoille tai käytettäessä sitä jäsenvaltion alueella tai suuressa osassa sen aluetta, lukuun ottamatta kuitenkaan paikallisten julkisyhteisöjen antamia määräyksiä".

5 Direktiivin 1 artiklan 7 alakohdan mukaan käsitteellä "tuote" tarkoitetaan muun muassa "kaikkia maataloustuotteita".

6 Direktiivin 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle välittömästi tiedoksi kaikki teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset, paitsi jos tekninen määräys on vain kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin täytäntöönpanoa sellaisenaan, jolloin tieto kyseisestä standardista riittää; jäsenvaltioiden on myös annettava lyhyt selvitys komissiolle niistä seikoista, joiden vuoksi teknisen määräyksen antaminen on välttämätöntä, jos perusteita ei ole selvitetty jo ehdotuksessa."

7 Direktiivin, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 83/189/ETY olennaisesta muuttamisesta toisen kerran 23.3.1994 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 94/10/EY (EYVL L 100, s. 30), 1 artiklan 2 kohdan määritelmän mukaan "teknisellä eritelmällä" tarkoitetaan seuraavaa: "Asia-

kirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista — —. Käsite 'tekninen eritelmä' sisältää myös valmistusmenetelmät ja -prosessit, jotka liittyvät perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa määriteltyihin maataloustuotteisiin — — silloin kun niillä on vaikutusta näiden tuotteiden ominaisuuksiin".

Alankomaiden lainsäädäntö

8 Verordening minimumeisen varkenshouderij 1993 -nimisen asetuksen (jäljempänä siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annettu asetus), joka annettiin 2.12.1992 ja joka tuli voimaan 4.9.1993, 2 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Siankasvattajan on huolehdittava siitä, että hänen tilallaan on yksi tai useampia jalkineiden desinfioimiseen soveltuvia desinfioimisaltaita tai vastaavia puhdistusvarusteita".

9 Verordening Bestrijding ziekte van Aujeszky 1993 -nimisen asetuksen (jäljempänä Aujeszkyn taudin torjumisesta annettu asetus), joka annettiin 9.6.1993 ja joka tuli voimaan 4.9.1993, 2 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Jokaisella siankasvattajalla on velvollisuus rokotuttaa maatilallaan olevat siat Aujeszkyn tautia vastaan alueviranomaisen kyseisille eläinlajeille ja tietyille alueille Stichting-komitean nimissä vahvistaman rokotussuunnitelman mukaisesti."

10 Kansalliset viranomaiset vahvistivat tällaisen rokotussuunnitelman, jonka komissio myöhemmin hyväksyi. Rokotussuunnitelman mukaan lihantuotantosiat on rokotettava 10—16 viikon ikäisinä. Mikäli rokottaminen on maatilalla vallitsevien olosuhteiden vuoksi toistettava, on tämän tapahduttava neljän viikon kuluttua ensimmäisestä rokottamisesta.

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymykset

11 Donkersteegia syytetään Alankomaiden siankasvatusta koskevien säännösten rikkomisesta. Häntä syytetään erityisesti seuraavasta:

— ensiksikin siitä, että hän on siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annetussa asetuksessa tarkoitettuna siankasvattajana laiminlyönyt 22.3.1995 velvollisuutensa huolehtia siitä, että hänen maatilallaan olisi ollut yksi tai useampia jalkineiden desinfioimiseen soveltuvia desinfioimisaltaita tai vastaavia puhdistusvarusteita, ja

— toiseksi siitä, että hän on 1.12.1994—22.3.1995 tai likimain tänä ajanjaksona Aujeszkyn taudin torjumisesta annetussa asetuksessa tarkoitettuna siankasvattajana laiminlyönyt velvollisuutensa rokotuttaa maatilallaan olevat siat Aujeszkyn tautia vastaan tätä varten laaditun suunnitelman mukaisesti.

12 Kumoten alioikeuden syytetyn poissaollessa tekemän päätöksen Gerechtshof te Arnhem (Alankomaat) määräsi valituksesta Donkersteegille rangaistuksen edellä olevassa kohdassa mainituista kahdesta syytteestä.

13 Donkersteeg haki muutosta tähän päätökseen Hoge Raad der Nederlandenilta väittäen näiden kahden syytteen osalta, että yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-194/94, CIA Security International, 30.4.1996 antaman tuomion (Kok. 1996, s. I-2201) nojalla Gerechtshof te Arnhemin olisi pitänyt todeta, että syytteissä mainitut tosiseikat eivät olleet rangaistavia, koska syytteiden perustana olevia kansallisen lainsäädännön säännöksiä ei ollut annettu direktiivin mukaisesti komissiolle tiedoksi.

14 Tässä tilanteessa Hoge Raad der Nederlanden päätti lykätä asian ratkaisemista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko direktiivin 83/189/ETY 1 artiklaa tulkittava siten, että — — siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin, joka kuuluu seuraavasti: 'Elinkeinonharjoittajan on huolehdittava siitä, että hänen maatilallaan on yksi tai useampia jalkineiden desinfioimiseen soveltuvia desinfioimisaltaita tai vastaavia puhdistusvarusteita', on katsottava olevan direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys?

2) Onko direktiivin 83/189/ETY 1 artiklaa tulkittava siten, että — — Aujeszkyn taudin torjumisesta annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin, joka kuuluu seuraavasti: 'Jokaisella elinkeinonharjoittajalla on velvollisuus rokotuttaa maatilallaan olevat siat Aujeszkyn tautia vastaan siankasvatusyksikön kyseisille eläinlajeille ja tietyille alueille komitean ehdotuksesta vahvistaman rokotussuunnitelman mukaisesti', on katsottava olevan direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys?

3) Jos direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettua teknisiä määräyksiä koskevaa ehdotusta ei ole annettu direktiivin 8 ja 9 artiklan mukaisesti komissiolle tiedoksi, seuraako tästä, että tällaista määräystä ei saa soveltaa silloin, kun sillä tietyssä yksittäistapauksessa rajoitetaan kaupankäyntiä tai tavaroiden

vapaata liikkuvuutta, vai onko katsottava, että sitä ei saa soveltaa silloin, kun sillä yleisesti, riippumatta kyseisestä yksittäistapauksesta, rajoitetaan tai voidaan rajoittaa kaupankäyntiä?

4) Jos toiseen kysymykseen on vastattava myöntävästi, vaikuttaako se, että komissio on hyväksynyt vuodeksi 1996 Alankomaiden ohjelman Aujeszkyn taudin torjumiseksi sioissa siihen, saadaanko Aujeszkyn taudin torjumisesta annetun asetuksen 2 §:n 1 momenttia soveltaa esillä olevaan asiaan? Jos vastaus on myöntävä, niin miten tämä vaikutus ilmenee?"

Ensimmäinen kysymys

15 Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin pyrkii asiallisesti selvittämään, onko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen säännöksen, jonka mukaan siankasvatustiloilla on oltava yksi tai useampia jalkineiden desinfioimisaltaita tai näiden puhdistukseen sopivia varusteita, katsottava olevan direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys, joka olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi ennen sen säätämistä.

16 Alankomaiden hallitus katsoo, että siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annetun asetuksen 2 §:n 1 momentti ei ole direktiivissä tarkoitettu "tekninen eritelmä", koska kyse ei ole tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista eikä myöskään tuotantotapaa koskevasta säännöksestä kun otetaan huomioon, että siinä ei aseteta mitään edellytyksiä sikojen lihotukselle, jalostamiselle tai kasvatukselle.

17 Tanskan hallitus väittää, että siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annetussa asetuksessa ei ole yhtäkään vaatimusta siinä tarkoitetuilla tiloilla kasvatettavien sikojen osalta eikä siinä siten määritellä tuotteelta vaadittavia ominaisuuksia. Se

toteaa vielä, että vaikka sika onkin maataloustuote, edellä mainitussa asetuksessa ei voi myöskään olla kyse tuotantotavoista tai -menetelmistä, koska sillä ei puututa mahdollisuuteen saattaa asetuksessa tarkoitetuilla maatiloilla kasvatettuja sikoja laillisesti markkinoille. Jotta kansallisella tasolla käyttöön otettujen tuotantotapojen ja -menetelmien voitaisiin katsoa olevan direktiivissä tarkoitettuja teknisiä eritelmiä, niillä on oltava välitön tai välillinen vaikutus kyseisen tuotteen ominaisuuksiin.

18 Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen mukaan siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annetussa asetuksessa ei määritetä minkään tuotteen ominaisuuksia, olipa kyse sitten jalostussioista tai lihantuotantosioista. Edellä mainitussa kansallisessa asetuksessa säädetään ainoastaan itse tilalla noudatettavista säännöistä. Ja vaikka pääasiassa kyseessä olevassa säännössä vahvistetaankin siankasvatuksessa noudatettavat hygieniavaatimukset, siinä ei kuitenkaan aseteta yhtäkään sikojen tuotantoa itsessään koskevaa edellytystä.

19 Komissio katsoo puolestaan, että siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annettua asetusta ei voida katsoa tekniseksi eritelmäksi, koska siinä ei direktiivin 1 artiklan 1 alakohdan tarkoittamassa mielessä säädetä maataloustuotteita koskevista tuotantotavoista ja -menetelmistä. Kyseessä olevaa oikeussääntöä on pidettävä yhtenä niistä siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annetussa asetuksessa käyttöön otetuista lukuisista hygieniatoimenpiteistä, jotka eivät varsinaisesti liity kyseessä olevan maataloustuotteen tuotantoon. Lisäksi tuotantotavat ja -menetelmät voidaan katsoa direktiivissä tarkoitetuiksi teknisiksi eritelmiksi ainoastaan silloin, kun niillä on huomattava vaikutus kyseisen tuotteen ominaisuuksiin. Kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevassa asiassa desinfioimisvarusteita koskevalla velvollisuudella ei vaikuteta maataloustuotteen ominaisuuksiin.

20 Tältä osin on syytä huomauttaa, että direktiivin 1 artiklan 7 alakohdan mukaan "tuotteella" tarkoitetaan niin teollisuustuotteita kuin maataloustuotteitakin, ja että saman artiklan 1 alakohdan, siinä muodossa kuin sitä sovelletaan esillä olevaan asiaan, mukaan direktiivissä "teknisellä eritelmällä" tarkoitetaan asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista sekä maataloustuotteiden osalta näitä tuotteita koskevia tuotantotapoja ja -menetelmiä.

21 Kuten myös Alankomaiden, Tanskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset sekä komissio ovat huomauttaneet, siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annetun asetuksen 2 §:n 1 momentissa ei ole yhtään oikeussääntöä, jolla määriteltäisiin kyseisiltä maataloustuotteilta "vaadittavat ominaisuudet". Asetuksen 2 §:n 1 momentissa ei määritellä myöskään näitä tuotteita koskevia "tuotantotapoja" tai "tuotantomenetelmiä". Komissio väittää perustellusti, että koska edellä mainitussa kansallisessa säännöksessä edellytetään ainoastaan, että siankasvatustilalla on oltava jalkineiden desinfioimiseen soveltuvia desinfioimisaltaita tai puhdistusvarusteita, se ei varsinaisessa mielessä liity tarkasteltavana olevan maataloustuotteen tuotantoon.

22 Siten on syytä todeta, että siankasvatuksen vähimmäisvaatimuksista annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin kaltainen oikeussääntö ei ole direktiivin 1 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettu tekninen eritelmä eikä edellä mainittu kansallinen säännös voi siis olla direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys.

23 Näin ollen ensimmäiseen kysymykseen on syytä vastata siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen säännös, jonka mukaan tilalla, jolla harjoitetaan siankasvatusta, on oltava yksi tai useampi jalkineiden desinfioimisallas tai jalkineiden puhdistamiseen soveltuva varuste, ei ole sellainen direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys, joka olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi ennen säätämistään.

Toinen kysymys

24 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisupyynnön esittänyt kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään, onko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen säännöksen, jonka mukaan siankasvattajan on rokotettava maatilallaan olevat siat Aujeszkyn tautia vastaan, katsottava olevan direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys, joka olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi ennen säätämistään.

25 Alankomaiden hallitus väittää, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista oikeussääntöä ei voida katsoa direktiivissä tarkoitetuksi tekniseksi määräykseksi, koska sen tarkoituksena on varmistaa, että Aujeszkyn tautia aiheuttava virus ei tartu sikoihin. Rokottamisvelvollisuus ei liity millään tavalla tuotteelta vaadittaviin ominaisuuksiin. On mahdollista, että edellä mainittu virus ei tartu rokottamatta jätettyyn sikaan. Rokottamalla sikansa siankasvattaja välttää riskin Aujeszkyviruksen tarttumisesta sikoihin ja niin muodoin tietyt tartunnan saaneihin sikoihin kohdistuvat vientirajoitukset. Rokottamisen laiminlyöminen, eli kyseessä olevan säännöksen noudattamatta jättäminen ei millään tavoin rajoita lainmukaista mahdollisuutta saattaa Aujeszkyn tautia vastaan rokottamatta jätetty sika markkinoille ja käyttää sitä.

26 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus katsoo, että Aujeszkyn taudin torjumisesta annettua asetusta ei voida katsoa direktiivin 1 artiklan 5 alakohdassa tarkoitetuksi tekniseksi määräykseksi. Se on toisaalta sitä mieltä, että vaikka voitaisiinkin hyväksyä, että rokottamisvelvollisuus liittyy tuotteen ominaisuuksiin, koska tautia vastaan rokotetut siat tuottavat turvallista lihaa, tämä velvollisuus ei kuitenkaan nimenomaisesti määrittele itse tuotteen ominaisuuksia. Tämä velvollisuus ei koske myöskään tuotantotapoja tai -menetelmiä. Sen tarkoituksena on edistää ja ylläpitää siankasvatukseen erikoistuneilla maatiloilla olevien sikojen terveyttä tasolla, joka on hyväksyttävä.

27 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus väittää toisaalta, että vaikka pääasiassa kyseessä oleva säännös onkin siankasvatuksen osalta sitova, sillä ei kuitenkaan ole riittävän suoraa yhteyttä tuotteen markkinoille saattamisen ja käytön kanssa siten, että sitä voitaisiin pitää teknisenä määräyksenä. Kansallinen säännös liittyy tuotteen varsinaista käyttöä tai sen markkinoille saattamista edeltävään vaiheeseen. Sitä ei voida myöskään pitää markkinoille saattamista tai tuotteen käyttöä koskevana kieltona tai rajoituksena.

28 Komission mukaan Aujeszkyn taudin torjumisesta annettu asetus on määriteltävä direktiivissä tarkoitetuksi tekniseksi eritelmäksi, koska se koskee maataloustuotteisiin liittyviä tuotantotapoja tai -menetelmiä. Elävät eläimet ovat näet EY:n perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa (josta on muutettuna tullut

EY 32 artiklan 1 kohta) tarkoitettuja maataloustuotteita, ja Aujeszkyn tautia vastaan rokottamista koskevilla täsmällisillä ja yksityiskohtaisilla säännöillä on suora vaikutus maataloustuotteen tuotantoon varsinaisessa mielessä, ja niitä on noudatettava koko tuotantokaaren aikana. Rokottamisella on lisäksi huomattava vaikutus yhteen maataloustuotteen ominaisuuteen, toisin sanoen siihen olennaiseen ominaisuuteen, joka koskee kyseisten eläinten terveyttä.

29 Komissio katsoo myös, että Aujeszkyn taudin torjumisesta annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin oikeussääntö on katsottava tekniseksi määräykseksi. Se väittää tältä osin, että kyseisessä asetuksessa ei ole yhtään säännöstä, jolla asetettaisiin rajoituksia sikojen markkinoille saattamiselle tilanteessa, jossa sikoja ei edellä mainitun säännöksen vastaisesti ole rokotettu Aujeszkyn tautia vastaan. Sika voidaan näet saattaa markkinoille ilman, että sitä olisi tarvinnut rokottaa, kunhan se ei ole edellä mainitun taudin kantaja. Komissio katsoo kuitenkin, että koska käytön käsitettä käytetään direktiivin 1 artiklan 5 alakohdassa sanan laajassa merkityksessä, tähän käsitteeseen on luettava kaikki maataloustuotteen käytölle tuotantokaaren aikana asetetut rajoitukset eli toisin sanoen rajoitukset, jotka on asetettu ennen tuotteen saattamista markkinoille ihmisten kulutukseen tarkoitettuna lopputuotteena. Se korostaa, että pääasiassa kyseessä olevan tyyppinen eritelmä koskee sitä vaihetta aikaisempaa vaihetta, jolloin tuote tuodaan markkinoille lopullisena tuotteena, ja että jos ilmaisua "käyttö" tulkitaan supistavasti, teknisen eritelmän käsitteelle ei enää jää mitään merkitystä.

30 Kuten tämän tuomion 20 kohdassa on huomautettu, direktiivin 1 artiklan 1 alakohdan mukaan "teknisellä eritelmällä" tarkoitetaan maataloustuotteiden osalta asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista sekä näitä tuotteita koskevia tuotantotapoja ja -menetelmiä.

31 Tältä osin on todettava, että Aujeszkyn taudin torjumisesta annetun asetuksen 2 §:n 1 momentissa olevan kaltainen sääntö on katsottava direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi tekniseksi eritelmäksi. Koska Aujeszkyn tautia vastaan rokottamista koskevat täsmälliset ja yksityiskohtaiset säännöt ovat yhteydessä

kyseisen maataloustuotteen varsinaiseen tuotantoon ja koska niitä on noudatettava tuotantokaaren aikana, edellä mainitussa kansallisessa säännöksessä määritellään siten tätä tuotetta koskeva "tuotantomenetelmä", kuten myös komissio on perustellusti väittänyt.

32 Jotta pääasiassa kyseessä oleva oikeussääntö voidaan katsoa direktiivissä tarkoitetuksi tekniseksi määräykseksi, siinä on tämän direktiivin 1 artiklan 5 alakohdan mukaan oltava tekniset eritelmät, "joiden noudattaminen on *lain nojalla* tai *käytännössä* pakollista saatettaessa tuote markkinoille tai käytettäessä sitä jäsenvaltion alueella tai suuressa osassa sen aluetta, lukuun ottamatta kuitenkaan paikallisten julkisyhteisöjen antamia määräyksiä".

33 Tältä osin on syytä huomauttaa, kuten Alankomaiden hallituskin on tehnyt, että Aujeszkyn taudin torjumisesta annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin säännössä ei aseteta rajoituksia kyseisten tuotteiden markkinoille saattamiselle eikä niiden käytölle tilanteessa, jossa sikoja ei ole tämän oikeussäännön vastaisesti rokotettu Aujeszkyn tautia vastaan.

34 On siis syytä vastata toiseen kysymykseen, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen säännös, jonka mukaan siankasvattajan on rokotettava maatilallaan kasvatettavat siat Aujeszkyn tautia vastaan, ei ole sellainen direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys, joka olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi ennen säätämistään.

35 Ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen annettu vastaus huomioon ottaen kolmanteen ja neljänteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

36 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Alankomaiden, Tanskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut Hoge Raad der Nederlandenin 5.1.1999 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Pääasiassa kyseessä olevan kaltainen säännös, jonka mukaan tilalla, jolla harjoitetaan siankasvatusta, on oltava yksi tai useampi jalkineiden desinfioimisallas tai niiden puhdistamiseen soveltuva varuste, ei ole sellainen teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa neuvoston direktiivissä 83/189/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston 22.3.1988 antamalla direktiivillä 88/182/ETY, tarkoitettu tekninen määräys, joka olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi ennen säätämistään.

2) **Pääasiassa kyseessä olevan kaltainen säännös, jonka mukaan siankasvattajan on rokotettava maatilallaan kasvatettavat siat Aujeszkyn tautia vastaan, ei ole sellainen direktiivissä 83/189/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 88/182/ETY, tarkoitettu tekninen määräys, joka olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi ennen säätämistään.**

Gulmann Puissochet Macken

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä marraskuuta 2000.

R. Grass C. Gulmann

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja